

LA BARRETINA

SETMANARI HUMORISTICH, POPULAR Y CATALÀ DE BONA MENA

SORTIRÀ CADA DIJOUS

Encàrrechs y correspondencia: «La Comercial,» carrer de Santa Ana, n.º 24

Número solt 5 céntims.—Suscripció per un any 3 ptas.

LA CUESTIÓ DEL DIA

¡Jo que havia de sortir regidor!

¡Jo que m' haguera guanyat uns quants duros!

¡Jo que haguera sortit derrotat!

Tonto es el que si enfada ab aquestas cosas...

LO GRAN XASCO...

Se l' han emportat los que al pujar al poder en Sagasta, no trobaven prous enceners per cremar devant del ministeri d' altura com anomenaren al govern actual.

El governo de la nació por la nació.

La consolidación de las libertades democráticas...
y altres mil frases tan ambiguas com aquetas, varen arribar á fer caurer la baba á las llumaneras de la prempsa que pintaban la entrada de la situació com lo vestíbul de Xauxa.

¡Lo que va de ayer á hoy!

Avuy lo sol de la llibertat s' ha eclipsat; las tenebres de la reacció estenen las sevas sombres, que 's projecten á tots los municipis d' Espanya, com si diguessim, una lliniera mágica fenomenal inventada per en Gonzalez per distreurer als espanyols.

En Pi y Margall s' ha retirat del Congrés y ab ell tots los demés!

Aixó es lo mes sensible perque 'l be del pais se 'n anirá tot seguit per terra. ¡Ahont van á parar! ¿Qui 's cuidará de distreurens ab reflets mes ó menos metafisichs si 'ls grans oradors 's retiran del Congrés? y sobre tot qui fará fer economias... ¿economías dich? retiro la paraula perque avuy aquest capítol val mes no tractarlo: la sessió magna de taquígrafos, porters, llums, tinta, pastels y demés accessoris costarà al pais la friolereta de 15,000 pessetas! totes las han gastat los pares de la patria parlant de *los cuernos de la luna*, de si un general tenia mal d' orella á conseqüència de haber sentit un discurs en català, de si 'l tabaco de Filipinas era mes flux que 'l de la Habana, y d' altres mil cosas per l' istil: y pensar que 'ls que mes gasto han fet son 'ls que fa quatre dias te-

niam entre nosaltres, predican, ab gracia ó sense gracia, per meetings y diaris que ells, per lo be del pais 's deixarian penjar y tot!

Una vegada fet 'l gasto, com à bons republicans han pres la resolució de retirarse del temple de las lleys y per aixó en Sagasta los hi ha dit que molta pena li causaban y efectivament à medida que parlava sas llàgrimas cayent sobre 'l mocador se trasformaban en gotas de tinta... y així quedá estampat lo famós decret de suspensió de las eleccions municipals.

Lo torrent d' indignació va desbordar y algun aprofitat restaurant va trovar medis d' omplir mes de mil tassas de fel ó de café y fins de mesurar mil arrobas de vi negre.

El derroche d' eloquència fou tal que feu saltar los taps de 50 ampollas de Champagne y d'altres tantas de Jerez; y ni 300 books de cerveza (no boc, sinònim de crestat) pogueren restablir la serenitat de las majorias, perduda ab tantas proposicions incidentals com presentaren las minorias hasta que flotant entre tant y tant d' element líquit apa-regué lo tupé de Sagasta entre 500 pastels, que fou lo final de la memorable sessió indefinida.

Vostés dirán: si dura una mica mes se trasforma lo Congrés en un lago. Cá, no senyor. Ja habian cuidat de portarhi infinitat d' emparedados y mes 200 coberts, que s' assemblavan als tinglados del moll de Barcelona, en que sempre estavan oberts per los estomachs dels pares de la patria.

Aquesta sessió quedará á l' historia ab lo nom de *las bodas de 'n Gamazo*.

Pollastres y cassa major fou proporcionada per un Montero de rius y cuidá del ordre lo primer dels Gonzalez d' Espanya.

No sabém si per curarse d' alguna indigestió s' han retirat varios diputats: ab tot cas no ha ocorregut novedat en la generalitat del pais: la tarde se passá agradablement als toros á Bilbao, ahont Lagartijo va pegar la segona estisorada á la seva coleta y al vespre següent fochs artificials á Valencia ab un tró un xich massa escandalós...

L' ordre públich no s' ha alterat per res

apesar de la reunió de 4000 personas en plassa de Sant Jaume de Barcelona, segó lo corresposnal de *El Liberal*, número 300. Dato que consignem, mes que per pos de manifest la seva inexactitud, per aver guar si es facil que succeheixi ab los chins de la prensa, lo que passa ab los eclipses son parcials... segons d' ahont s' observe.

Lo pais contempla ab fonda indiferència tot lo que á la política afecta; lo que li preocupa es la la qüestió econòmica y veu desagrado evaporarse los somnis de restauració administrativa que havia alimentantse ab lo prestigi de determinadas representacions.

A n'axó contestém nosaltres: Vagin á bar lo millor escultor del mon; demanid que 'ls fassi una estàtua irreprochable un tres de fusta corcada.

Corcat está l' organisme de la nació... les virtuts cívicas per ser tals, tenen que basar-se ab la virtut privada. Si no 's posa aquell puntal l' edifici 's desploma.

DOLEM.

DEL SAFREIX

—Fassi 'l favor, senyoreta,
de ferse un xich mes enllá.
¿Que no veu que no 'm puch moure?
¿Que 's pensa qu' haig de mirá
com vosté renta, princesa?
Mireu qué eleganta val!
Vaija, vaija, pochs romansos,
fassim lloch ó va à para
vosté y 'ls drapots que renta
dins del safreix sens tardá.
—¿Qué vol di aquesta pochs modus?
¿Qui dimoni l' ha ensenyat
de lladrá? Mireu la reyna,
aguayteu quin pentinat,
y quin vestit du la maca!
¿A qui 'l deu haver xarpat?...
Are per punt no m' arrambla;
donya Col potsé ha pensat
que jo so qualsevol cosa,
donchs s' ha errat, s' ha ben errat.
A ja! ja! y que 'm fa riure,

CATALUNYA PELS CATALANS

La nostre publicació, dintre sa modesta reduhida esfera, no pot mostrarse indiferent á un succés de tanta trascendència per la Patria y per la Fé, com es la restauració del casal de la terra catalana, Santa Maria de Ripoll.

Per aixó LA BARRETINA s' honra avuy publicant l' Himne que pera las solemnes fests que 's preparan, ha escrit l' ilustre Canonge Collell, creyent interpretar los desitjos de nostres estimats lectors. Tot elogi del gran Himne resultaria migrat devant l' ovació alcançada per tot ahont ha sigut públicament llegit.

HIMNE PATRIÓTICH PER LA FESTA DE RIPOLL

Alleluya.

CHOR

Sobre l' ara de nou consagrada
Y davant de la tomba comptal,

Catalans, jurém tots la creuada
Per salvar nostra casa payral.

I

Desde 'l cim del altívol Pirene,
De la Pàtria granítich bressol,
Deu centurias avuy ens contemplan,
Deu centurias de gloria y de dol;
Y del torb ab la veu espantosa
Nos preguntan cent héroes sagnants:
«De la Pàtria que 'us dárem gloria
¿Qué n' heu fet, qué n' heu fet catalans?»

II

En eix temple resposta solemne
A la veu dels passats podém dar;
Qui axis alsa las santas ruinas,
Son casal be sabrá restaurar.
Una á una las pedras caygudas.
Una á una volém recullir,
Y anyorant las grandesas perdudas
Tornarà nova gloria lluhir.

III

Alsa 'l cap, Catalunya estimada,
Aserena aqueix front neguitós,
La garlanda de llor que l' ombreja

Reverteix ab rebrot ufano.
Ja 's desperta y somou la fillada,
Avant sempre, sens por ni desmay!
Que una terra ab sanch d' héroes regada
No pot ésser esclava jamay...

IV

Llengua santa que d' independència
N' es panyora que may pot fallar,
Florirà en nostre llabi á tot' hora
En lo temple com dintre la llar.
Y pe 'l Dret, qu' es la vida del poble,
Qu' es sagrat com la sanch que portém,
Per eix Dret, qu' es la herència més noble,
Si morir fos precis, morirém.

V

Arborém lo penó de las Barras,
Eix blasó, que la mar coneix prou;
No volguém sé 'ls remensas d' Espanya,
No s' ha fet nostre cap pera 'l jou.
Ab la fé que á Ripoll hem jurada
Tindrém Pàtria y tendrém llibertat,
Y serà nostra empresa guiada
Per l' Estel que du al front Montserrat.

JAUME COLLELL, PREM.

deu sé reyna ó amparadora,
lo que menos es senyora
d' un quart de centim la lliura.
—Pitjor vosté, mala sombra,
ulls de peix sense estrugansia...
¿No sentiu quina fragansia?...
¡Va mes bruta qu' una escombra!

Y al moment que 'l picadó,
per pegarse, han agafat,
entra 'n Quimenas cremat,
y crida: ¡A la prevenció!

Un desconsol com aquell
no vos lo podeu figurar...
Mes l' indult no 's fa esperar
y... j'apal la roba al cubell.

QUIM.

CALENTAS Y GROSAS

Un diari 's queixa de que funcioni un *gabinete negro* per los telegramas y que molts qu' anaren dirigits á varios diputats de la coalició republicana, no han arribat á destino.

Té molta rahó lo colega. Nosaltres sabém que 'l Gobernador de certa província ha patrat lo vol de una bandada de pardals, perqué li sonaban mal los prolongats Piii... Piii... Piii... d' aquellas inofensivas bestiolas.

En cambi corre 'l remor de que 'ls fuscionistas dedicarán al seu Quefe, aludin á la retirada del dels federals una variació de la cansoneta: *A tu puerta planté un pino... etc.*

Si aixó fan, de segú que 's mou un tiberi... (no 'l Avila, s' entén).

De tots modos qui no s' aconhorta es perqué no vol. Si es que parlan de cops d' Estat que meditin ab el que va fer días enrera 'l Rey de Servia y ultimament 'l Emperador d' Alemania. Molt d' aplaudir es 'l actitud del Parlament alemany y no 's comprén perqué hi veyém lo desitj de viure ab pau. No es sols l' augment de gastos, que suposa un augment d' homes en peu de guerra, sino 'l perjudici que causa á la producció d' un país tants brassos parats.

El pais debe echarnos de aquí (del Congreso) á latigazos, pues en vez de venir á trabajar y servirle, pasamos los días debatiendo sofismas y mentiras.

Aixó deya en Moret. Si no sabessim qu' es lo ministre de Foment, aquest senyor, orador eloquent, libre-cambista furibundo y acerriñ partidari del charlamentarismo, al sentir aquesta declaració tan contudent, podríam pensar que 's la opinió de un morito de Marruecos, parlant de coses nostras.

Però no, no, lo que tal diu, es lo senyor tant si l' anomeném en catalá com en castellá. Moret se queda y ab autoritat per consegüent per parlar d' aquestas cosas.

Quina responsabilitat la d' aquest senyor y la de que com ell representan la gran comedia, si no s' esmenan!

¿Ho farán? Deu ho vulgui, llavors si que mereixerian bé de la Patria.

Y perqué 's confirma més y més en la seva opinió sobre 'l sistema parlamentari, bo serà

que 's fixi ab lo que passa á Italia. Allí la Comissió informadora per posar en clá los escàndols financiers, denuncia la desaparició de varios documents que tenían de fer molta llum sobre aquest assunto.

La citada comisió declara també que durant las dos últimas eleccions generals casi tots los Banchs varen proporcionar diners per objectes polítichs.

L' element catòlic pren gran preponderància en el Parlament de Hungría y representa un paper identich al del centro del Reichstag alemany.

Y are! á Alemania y Austria hi ha qui 's tituli catòlic?

Molts se creuen que á las nacions civilizadas no se 'n ocupan d' aquestas cosas.

Aixó 'ls provará tot lo contrari y 'ls fará veurer que després de rodar la ceca y la meca, com vulgarment se diu, lo que fan aquestas nacions civilizadas es tornar á lo únic que salva als pobles, qu' es l' honradés cristiana: aquella que fa cumplir los deu manaments y, que per lo tant, prohibeix, entre moltes altres cosas, lo robar.

Si tots los de l' olla y 'ls que pretenen sucarhi cumplissin aquest manament que be estaría lo contribuyent!

A l' estació d' Orleans de París han collocat en la sala d' espera un rellotje monstroso que té quatre metres de diámetro y dotze, per lo tant, de circumferència.

Molt convindria rellotges d' aquest tamanyo á casa de regidors y d' empleats públichs que nosaltres coneixem, per acudir ab un poch més de puntualitat als seus destinos respectius.

La *Correspondencia Militar* inserta en son últim número, á propòsit de la sessió magna del Congrés, la següent quarteta que han copiat molts diaris:

*Prefiero un cesar aleve
Que se proclame tirano
A ese poder soberano
Que anhela ejercer la plebe.*

Vetaquí lo que guanya 'l poble ab tants discursos, discurssets y proposicions incidentals; ja pot estar ben agrahit.

EPÍGRAMAS

Caixals y dents s' arrencava
el senyó mestre Nogués,
y en Magí li preguntaba:
—¿Qué fa? —y ell sens més ni més
li va dir: —'M desembrassaba
la boca, ¡com no 'n faig res!

Una carta va enviar
un soldat á sa xicota
mes, com no 's va recordar
la direcció va posar
en lo sobre, aixó: —*Carlota*
Corominas y Regás;
com que no sé lo carrer
ni 'l número ahont estás
així que arrivi, dirás
que te la donga 'l carter.

—¡Qu' es ordinari en Macari;
té un parlà més asquerós!...
—No es estrany, si es 'l ordinari
d' un dels poblets del Besós.

DOMINGO BARTRINA.

El noy d' en Pepet Grapat
discutint ab lo seu pare

vá rebre al mitj de la cara
un revés molt ben donat.

Y al darli, l' hi rahoná.

—Ja veurém si axis n' exim—

Mes com ell lo front te prim

Digué: —¿Si encara hi he d' entrá?...

Lo desmemoriat Manel,
ab professió de banquer
s' en vá aná á cal perruquer
á ferse tréurer lo pel.

Y l' aprenent, Pere Pancias

al sentarse li digué:

—Per hont li començaré

—Pel llibre de las ganancies.

JOSEPH CALZADA.

A LA VORA DEL FOCH

CRITS DEL COR

Avans de casarnos sempre 'm feyas regalos
y ara may m'en fas cap, ¿podriás dirme per
qué?

—Dona, ¿has vist per ventura alguna ve-
gada á cap pescadó que fassi menjá l' esqué
als peixos que ha agafat?

Un tenor d'una companyia d'òpera, proce-
dent del Teatro Real del Clot, demana al
empresari que en totes las escenes ahont
s'hagi de menjar l' hi donguin aliments y
begudas de debò en recompensa de que no
guanya mes que 'l deu per cent de las per-
duas, dich dels beneficis de l' empresa.

—Perfectament, diu l' empresari, aixís me
agradan los cómichs; las escenas ben natu-
rals, pero l' hi adverteixo que la setmana
entrant representarém la *Lucrecia Borgia* y
l' hi faré servir veneno llegítim.

Ja ni havia per consolarse.

—¡Y bé! ¿qué 's la guerra? deya un vell á
un xicot jove que acabava de cáurer soldat.
¡La guerra no es res! Quasi tohom ne torna,
ó sinó aquí 'm tens á mi.

Y 'l que aixís parlava era manco y duya
dugues camas de faig.

Dos frares, l'un dominico, l' altre franciscá,
anavan de camí. Camina que caminarás
y 's troban que han de passar una riera un
xiquet ampla; s'aturan.

Que com passarém, que com deixarém de
passar;

—Pare franciscá —diu lo dominico— be me
podriau estolviar de descalsarme; sà com
llá vos ja hi aneu... pujéume á coll y bé y
desseguida haurém passat.

—Fassis com vulgau —respongué, sens
atreuirse á excusarho.

Mes tantost son al bell mitj de la riera, 'l
que feya de Sant Cristófol s'atura y diu:

—Pare dominico, ¿porteu algun diné á
sobre?

—Uns quinze sous.

—¡Ah! donchs, baix cárrec de conciencia
no puch pas trencar la regla portant dinés á
sobre.

Y sens donarli temps de descalsarse 'm
posa 'l bon dominico de peus á l'aigua.

Era un senyor Rector que en las missas

cantadas no volia que's repetis cap versícul; trobava que aixó no està conforme.

—La música se ha de supeditar á la lletra y no al revés, com s'acostuma á fer —deya lo bon prébere.

—Está bé — respongué 'l mestre — se fará com vosté desitja.

Cantavan la missa de la festa major y tot marxava alló que s'en diu *al pelo*; no s'ha-via repetit res. Ab molta atenció y tallant d'aquí y tallant d'allà s'havien passat per alt totes les repeticions. Però ve l'*et incarnatus* y 'l mestre no sé si 's va distráurer ó que, 'l cas es que cantan com resava la solfa. De repeticions es clar que ni havia.

—et homo factus est... et homo factus est... fa a actus est; factus est; factus est....

Pero 'l senyor Rector que no pogué aguantar-se y veyent que no acabavan, se gira y diu.

—Fet ó no fet, *per omnia sæcula sæculorum.*

LA SARDANA

Mireu quin belluguetx qu' hi há en la plassa, petits y grans tothom espera l' hora de ballar al compás de la tenora la sardana que n' es ball de la rassa.

Ja 's veuen ressaltar las barretinas, als homes van buscant á sas parellas los petits ab petits, los vells ab vellas quedantne pel jovent hermosas ninas.

¿Veyeu? lo tamborino ja 's prepara, la gent se don la mà per fer rodona retratantse l' alegria en cada cara.

No 's fà á n' el Ampurdà festa galana, ni cap diada 's celebra un xich bona que no 's balli al compás de la sardana.

P. COLOMER.

CANTARELLAS

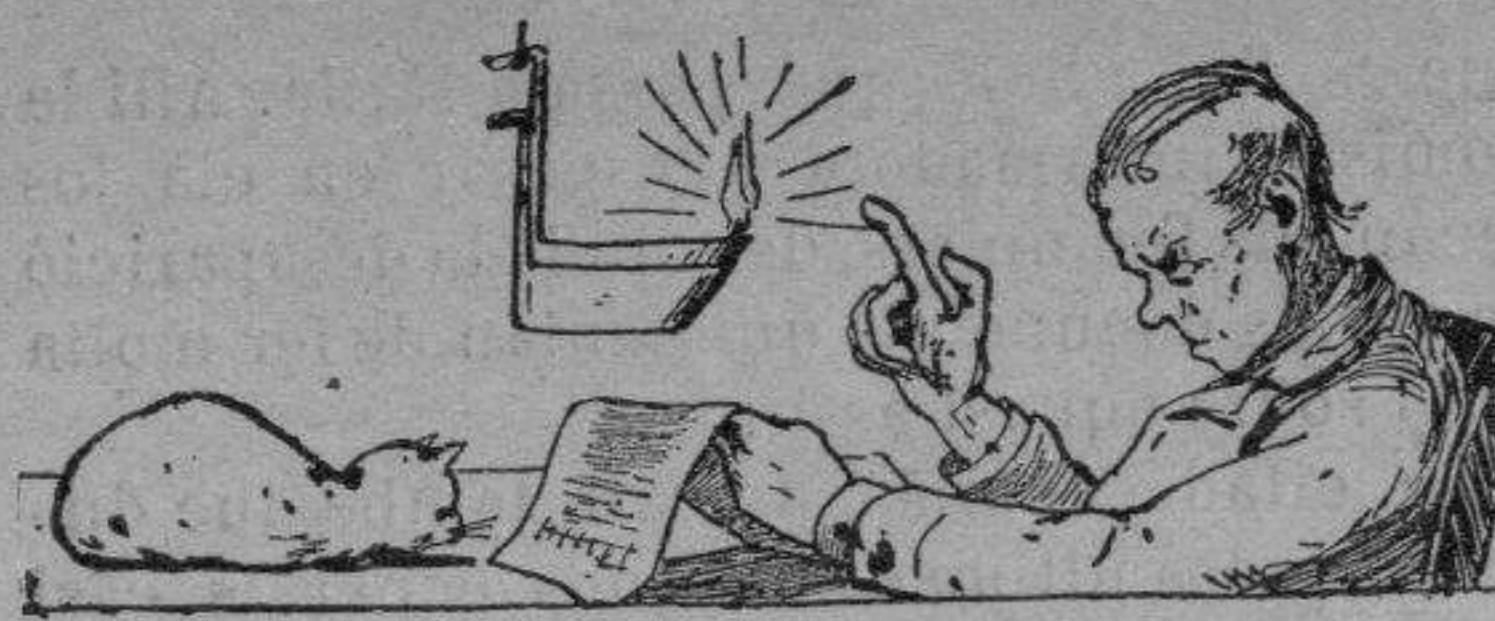
Ton pare no 'm vol per gendre,
Ta mare no 'm pot dragar
Y la rancia de la tia
No 'm pot veurer ni pintat.

UN DE LA PÓA

FABULETA

Va comprá un carreté un burro molt gros, Que d' arrastrá un trania era capás, Mes l' ambició malvada dels dinés Li feya escursá 'l piasso en gran excés. El burro s' aflaquia Y al cap d' un mes y mitx se li moria... *Ab axó s' veu ben net y clarament* Que per un duro hi ha cops se 'n perden cent.

DOMINGO BARRETINA.

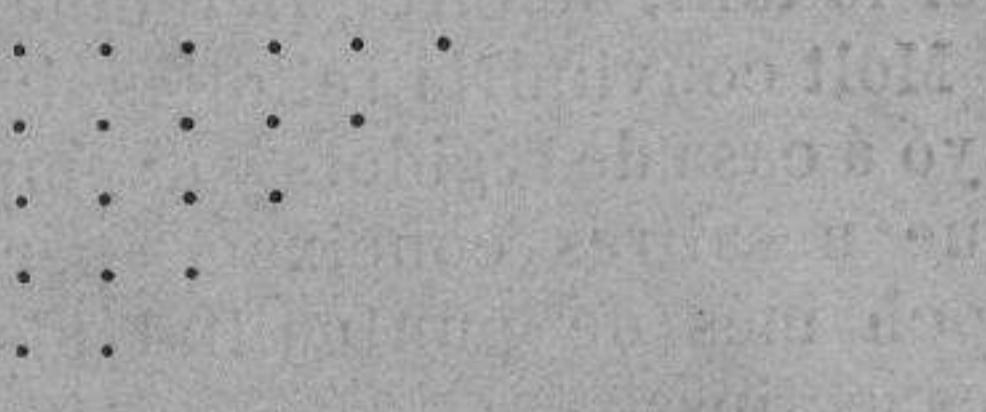
TRENCA CLOSCAS

I.—XARADA

Ab la filla d' en Pasqual
á passeig varem anar
y de pas varem comprar
per la nena una *total*.
Era una cosa tan mona
com també ben construïda,
que al véurela, desseguida
vaig pensar ab la Ramona.
Comprarnhi una no podia,
perque si ho arribo á fer,
potser m' hauria dit que
per *hu-tres* no la volia.
Que tinch por de no cobrá
de segur que ho *dos-tres*,
però sino diu res mes
sense cuidado 'm tindrà.
Ja es bona l' idea meva
y que, creguim, molt m' agrada
tenir la porta tancada
y cada qual á casa seva.

J. B. GOLONDRINO.

II.—TRIÀNGUL

Combinar los punts ab lletras de modo que, illegit vertical y horizontalment, donguin: 1.ª ratlla, fruyter; 2.ª, idem; 3.ª, nom de dona; 4.ª, idem; 5.ª, nota musical; 6.ª, vocal.

JOAN TORNE.

III.—ENDEVINALLAS

I

A un y altre sexo
me pots aplicar,
tots aquí en la terra
búscantme ab afany,
y per mes que 'm busquen
no 'm trobarán pas;
tant sois en la gloria
de mi gosarán.

L' ERMITÀ DEL SIÓ.

II

De dintre 'l cos may me moch,
ningú corre sense jo,
sempre vaig ab lo senyó
y sense mí no hi ha foch.

EDUARD THOMAS.

IV.—LOGOGRIFO

1	2	3	4	5	6	7	8
4	3	2	4	8	4	3	—
4	8	2	5	3	4	—	—
4	3	2	3	4	—	—	—
5	6	7	4	—	—	—	—
4	6	4	—	—	—	—	—
5	6	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—

- Pecador públich.
- Producte quimich.
- De música.
- Població catalana.
- Abono.
- Lo donà Judas.
- Virtut.
- Consonant.

L' ERMITÀ DEL SIÓ.

V.—TARGETA

ROSA MIR
LLINÁS

Formar ab aquestas lletras lo titol de un drama castellà.

F. ELIAS SETMESÓ.

VI.—PROBLEMA

Descompondre lo número 40,804 en quatre cantitats que sumadas, restades, multiplicades y partidas per un mateix número, donguin igual resultat.

F. ELIAS SETMESÓ.

VII.—GEROGLÍFICHS

12	12
N	I
—	—
—	A

un A

VIII.—CONVERSA

—Sembla que va molt cremada?

—No ho estranyi, perque estich feta un dimoni, Carme.

—Y axó, com es?

—Perque m' ha donat un xasco.

—Qui, la Rosa?

—No, la que jo matexa he dit.

IGNOCENCI PORCAR.

Las solucions en lo número vinent.

Solucions als trenca-closcas del número anterior.

- I. Targeta.—*Los moros contrapuntats.*
- II. Xaradas.—I. *A-na-gra-ma.*—II. *Ta-no-ca.*
- III. Logogrifo.—*Mollerusa.*
- IV. Rombo.—

T	C	A
C	A	M
A	M	A
M	A	R
A	R	I
M	I	T
A	T	
R		
I		
T		

V. Geroglific.—*Per peixos á mar.*

Han endevinat: I, III y IV, Manelet del Pont, Sapat de l' orga y Un que no té nom; IV y V, Noy Papa, Grapat, R. J. de Tiana, Jan de Sarrià y Sagristà petit del Masnous; I, Un abonat á Romea, Saitó manco y Rapet baixas.

Imprempta de F. Altés, Elisabets, 11, baxos.

REGALO ALS COMPRADORS DE LA BARRETINA

No descuydarse de comprar el número al mateix venedor, per poguerli donar oportunament el nom. LA BARRETINA prepara als seus amichs un obsequi de consideració. Per avuy afegirém que serà objecte del obsequi un

QUADRO AL OLI

de firma renomenada entre 'ls inteligents en pintura. Y axó no va de broma. A son temps (y no tardarà gayre) el quadro serà exposat, á fi de que 's veja que va molt de serio. Creguin que fará denteta.